

Unges risikoadfærd:
Det velkendte, det nye og det
der er smeltet sammen.

**Samba 11-konference for vejledere omkring
ungdomsuddannelserne og VUC**

Jakob Demant, Lektor, PhD
Sociologisk Institut
jd@soc.ku.dk

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Ikke publicerede resultater er fjernet fra slides.

ExOC: Hade fuld online ungesocialitet. En digital undersøgelse af, hvordan ekstrem tekst- og visuelt online indhold bliver produceret og delt.

GRIP: Indgreb i gråzonen online markeder for ulovlige Puffbars og relaterede tobaksprodukter: En udviklings- og feasibility-undersøgelse.

HUK: Drift ind og ud af hybriddigital ungdomskriminalitet. En netnografisk og surveyundersøgelse (2024).

Moderation og pålidelige flaggere af kriminalitet og had. Udfordringer for mindre europæiske lande. (2024).

Alle benytter netnografiske metoder i lukkede, svært tilgængelige og/eller skjulte grupper.

TrygFonden

Ulla V. Bondesons stiftelse
for retssociologisk og kriminologisk forskning

Google Research

Flemming Balvig's typologi over unges kriminalitet

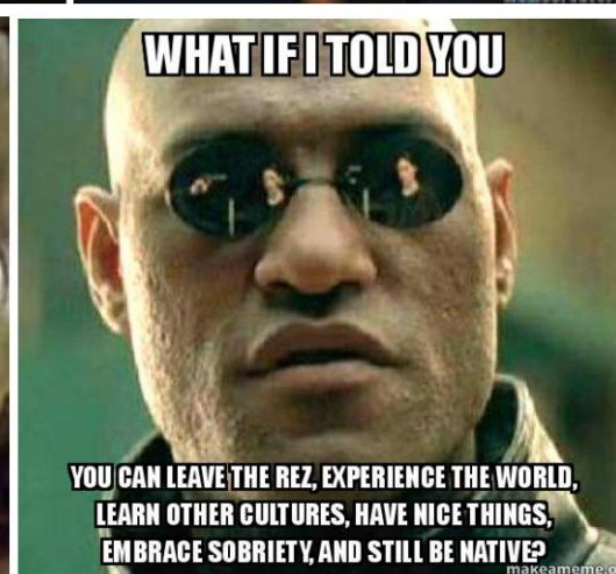
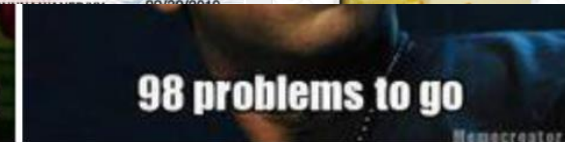
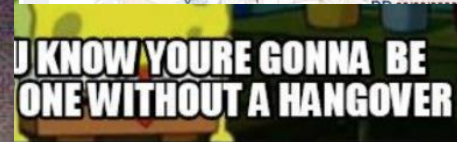
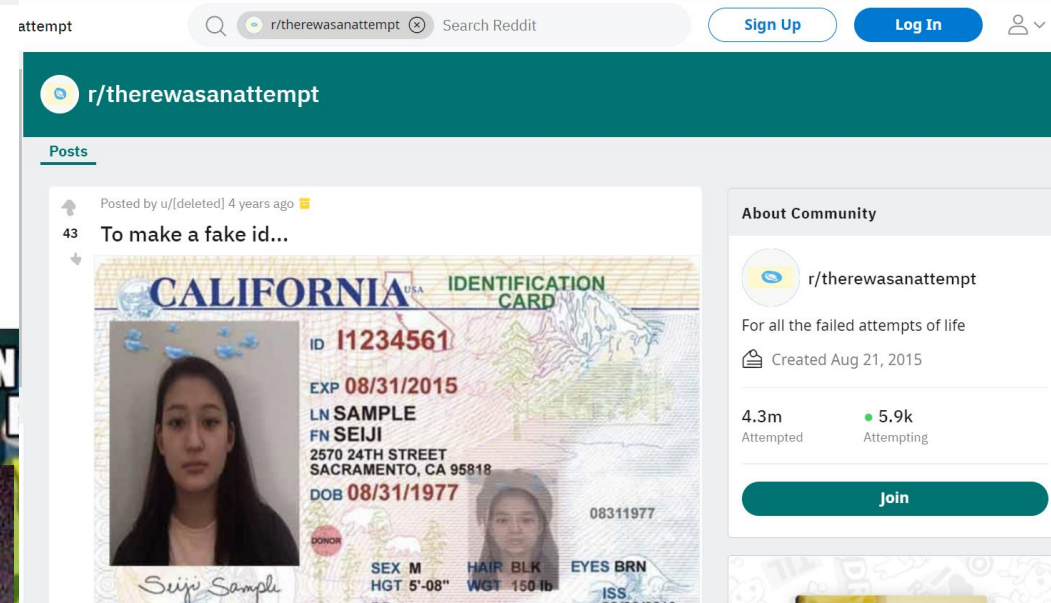
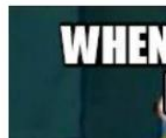
- DE LOVLYDIGE: Unge der aldrig nogensinde havde begået tyveri/røveri eller som højest en enkelt gang havde stjålet penge, tobak eller spiritus derhjemme.
- Balvig 2017 "Fra barndommens gade til Cyberspace".
Flertallet er de lovlydige: Den store "grå" mellemgruppe er forsvundet.
Der spekuleres i hvad digitaliseringen af de unges liv betyder for udviklingen
- DE ERFARNE: Unge som 1-2 gange havde begået relativt alvorlige tyverier såsom indbrudstyveri, biltyveri eller røveri. I praksis drejede det sig i de fleste tilfælde om indbrudstyveri.
- GENGANGERNE: Unge som 3 eller flere gange havde begået relativt alvorlig berigelseskriminalitet, dvs. indbrudstyverier, biltyverier og/eller røverier. I de fleste tilfælde drejede det sig om indbrudstyverier.

Giver det stadig mening?

- Der eksisterer ikke længere (hvis det nogensinde har været tilfældet) en kriminalitet, der er teknologisk adskilt fra en kropslig kriminalitet
- Brown, S. (2006). The criminology of hybrids: Rethinking crime and law in technosocial networks. *Theoretical Criminology*, 10(2), 223–244. <https://doi.org/10.1177/1362480606063140>

Ny lag på det eksisterende

Hvorfor er der så stille?

- Læringsteori: Kriminalitet og risikoadfærd smitter igennem læring fra vennegruppe (Akers/ Sutherland/Becker)
- Hvis de unge deler (discloses) deres erfaring med kriminalitet mere online må vi forvente en bredere læring (one-to-many).
- Der så stille fordi de begår mere online og deler det online!?
- Fund (0-fund):
 - De fleste unge bliver stadig eksponeret for kriminalitet offline
 - De unge der har stærkest "Code of the streets" deler mindst online
 - Men: ca. ¼ af de unge lære om deres venners kriminalitet online

Digital Disclosure of Delinquency: Online Peers and the Sharing of Offline Crime

Timothy McCuddy

First Published January 6, 2022 | Research Article

<https://doi.org/10.1177/0011287211067179>

Tre cases

- Billedbaserede seksuelle krænkelser (IMBA)
 - Bystanders og selvkontrol
- Køb af puffbars online
 - De sociale mediers affordences (muligheder)
- Appbased kriminalitet
 - Glidning ind i kriminalitet via online miljøer

Billedbaserede seksuelle krænkelse

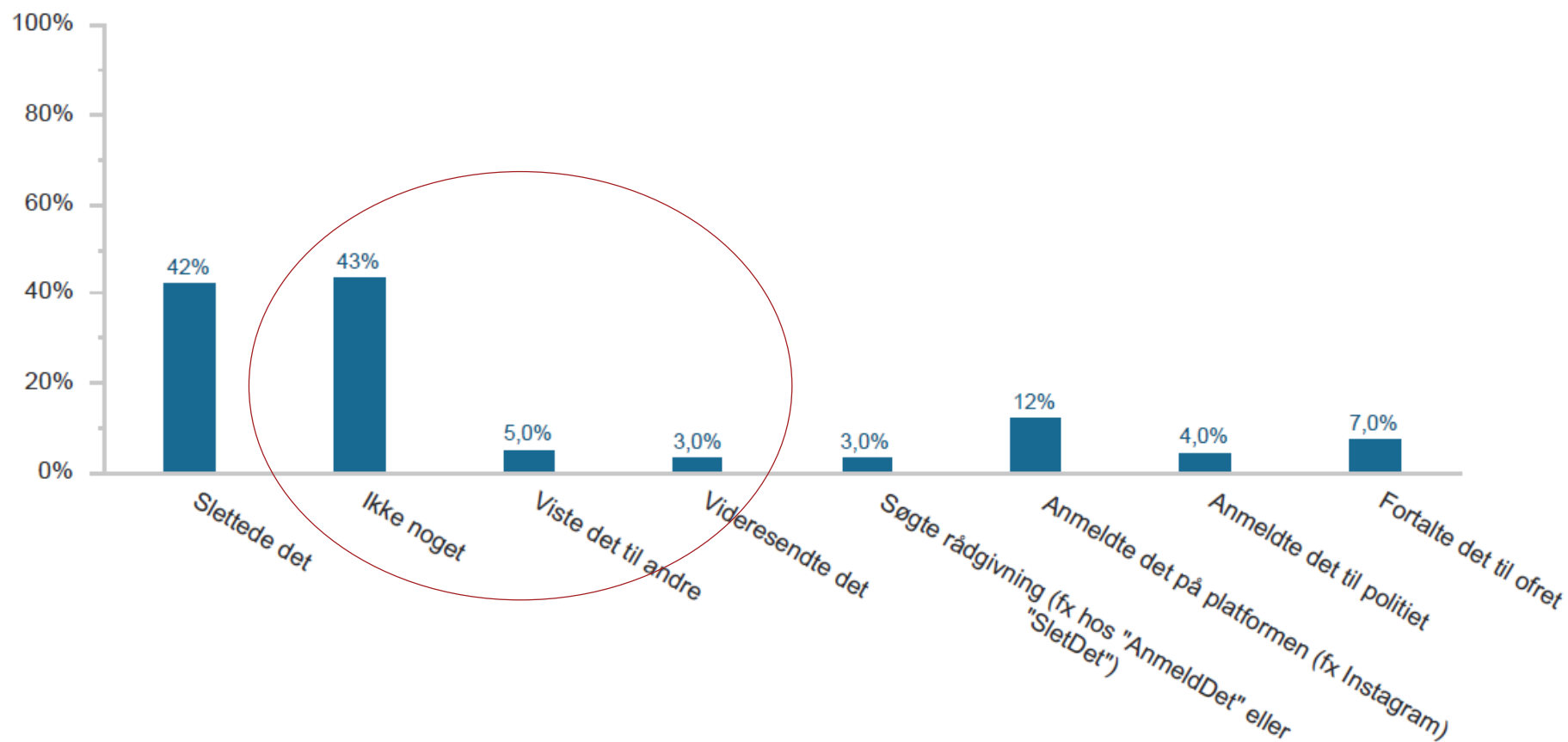
Survey data studie fra Ungeprofilundersøgelsen

Billedbaserede sex krænkelse (kropsligt/hverdagsligt)

- 17 procent af de 7.-9.-klasser unge har modtaget seksuelt stødende henvendelser på internettet
- 12 procent af de 7.-9.-klasser unge har modtaget et seksuelt billede/video af andre hvor personen ikke selv havde givet lov til det
- 5 procent af de 7.-9.-klasser unge har oplevet at de har fået et seksuelt billede/video delt uden at have givet lov
- 3 procent af de 7.-9.-klasser unge har delt et seksuelt billede uden at have fået lov
- 8% (7.-9.-klasser unge) /19% (15-30 årige) har sextet

Data fra
Ungeprofilundersøgelsen i
Gentofte Kommune
N=2320 (7-9. klasse)
2021/22

Du har modtaget et seksuelt billede/video af andre, fx i undertøj eller nøgen, hvor personen ikke selv havde givet lov. Hvad gjorde du?

Digital sexual violence Image-based sexual abuse among Danish youth (Harder/Demant)

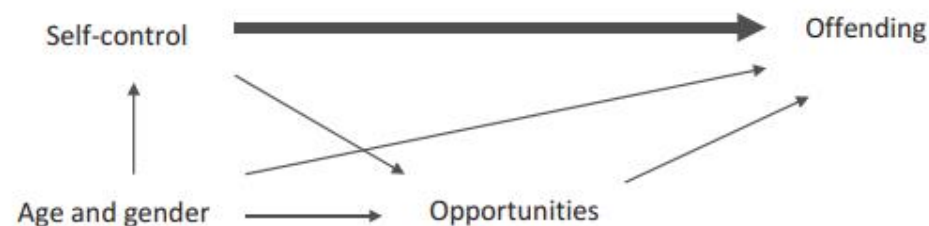

Figure 13.1 Model showing the relation between independent, dependent, background and mediating variables.

Table 13.3 Regression table presenting estimates in odds ratios for the two models. Standard errors are clustered by institution

	(Model 1)		(Model 2)	
	Shared sexual images non-consensually		Shared sexual images non-consensually	
	OR	CI 95%	OR	CI 95%
Standardised values of Brief Self-control	0.22***	[0.21, 0.24]	0.42***	[0.38, 0.46]
Male	2.90***	[2.57, 3.27]	2.96***	[2.64, 3.32]
Age	1.10***	[1.07, 1.13]	0.97*	[0.94, 1.00]
Safe sex			1.06	[0.92, 1.22]
Unsafe sex			1.88***	[1.58, 2.24]
Send own sexual images			3.95***	[3.53, 4.42]
Drunk 3+ times			1.60***	[1.41, 1.83]
Received images non-consensually			12.72***	[11.33, 14.27]
Constant	0.00		0.00	
Observations	61,289		61,289	
Pseudo R ²	0.109		0.342	

* p < 0.05,
 ** p < 0.01,
 *** p < 0.001

Harder, S. K., Elmoose, K., Gaardhus, J., & Demant, J. (2019). Digital, Sexual Violence: Non Consensual Sharing of Sexual Images Amongst Danish Youth. In M.-L. Skilbrei, K. Stefansen, & M. B. Heinskou (Eds.), *Rape in the Nordic Countries*. Abingdon: Routledge.

Tænke/samtale spørgsmål

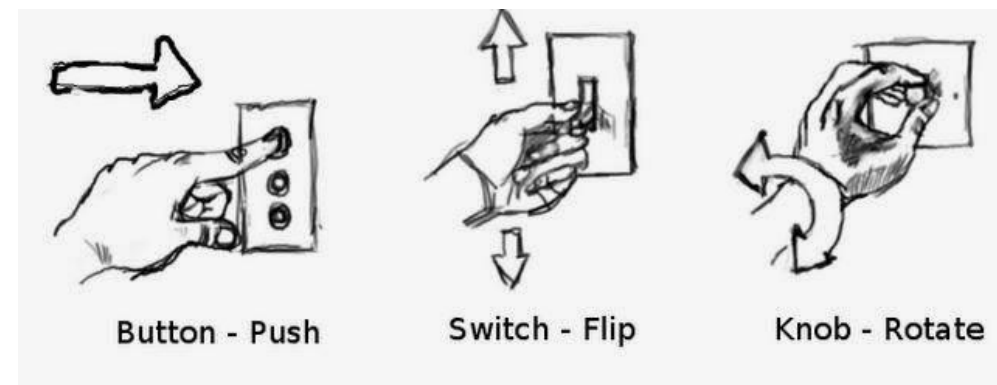
- Kan du/I genkende udfordringer inden for dette område?
- Genkender du/I nogen af forklaringerne?
- Hvordan oplever du/I at de unge kommer med dem?
- Har du/I værktøjer til at arbejde med dem/hvilke?

Køb af puffbars online

De sociale mediers affordeces (muligheder)

Affordance

- Affordance – hvordan en bruger opfatter et mulighedsrum ved at kigge på et objekt.
- Hverken feature eller handling
- På sociale medier særligt.
 - Anonymitet
 - Informationens tidslige holdbarhed
 - Informationens synlighed
 - Algoritmisk indhold

SnapChat analyse er taget ud

- Se her for en tilsvarende analyse af kokain og cannabis markedet på SnapChat og Facebook
- DEMANT, Jakob. (2023) An analysis of drug dealing via social media. Background paper commissioned by EMCDDA, Lisbon.
- https://www.emcdda.europa.eu/system/files/documents/2023-05/2022edmr_socialmedia_full.pdf

Tænke/samtale spørgsmål

- Kan du/I genkende udfordringer inden for dette område?
- Genkender du/I nogen af forklaringerne?
- Hvordan oplever du/I at de unge kommer med dem?
- Har du/I værktøjer til at arbejde med dem/hvilke?

Appbased kriminalitet

Glidning ind i kriminalitet via
online miljøer

Digital glidning

- Begrebet drift (skred) beskriver hvordan den kriminelle eller afvigeren gennem neutraliseringsstrategier og en alternativ normativ referenceramme kan glide ud i kriminel eller social risikabel adfærd (Matza 1964).
- Internettet og moderne kommunikationsteknologi lægger nye grundpræmisser for drift. Det digitale rum tilbyder store mængder af information, heriblandt åbne eller delvist skjulte grupper, hvor udførelsen af kriminalitet diskuteres og deles.
- Det giver adgang til konkrete crime-scripts indenfor svindel, tyveri, salg af illegale varer mm.
- Tidlige fund fra hybriddigitale markeder peger også på, at afstanden mellem offer og gerningsperson og mellem køber og sælger er meget lille online.

The seductions of cybercrime: Adolescence and the thrills of digital transgression

Andrew Goldsmith , David S. Wall

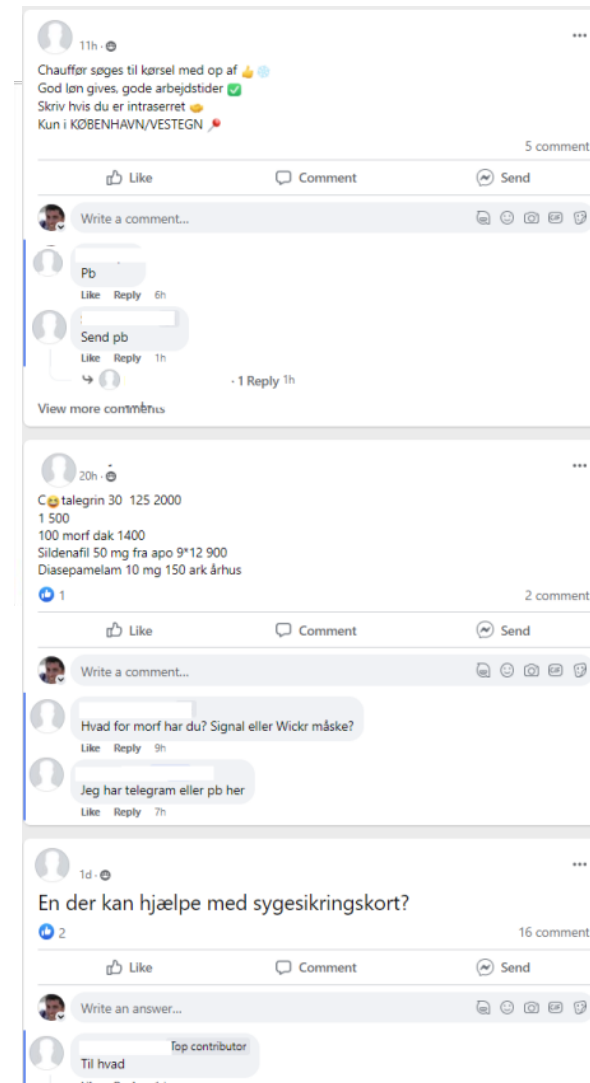
First Published December 9, 2019 | Research Article

<https://doi.org/10.1177/1477370819887305>

Facebook

- Salget på facebook foregår i bade åbne og lukkede grupper.
- Nogle grupper har strenge regler om at foretage selve handlen på andre apps, andre er mere løst organiseret.
- Puffbars sælges side om side med andre mere problematiske varer

Reddit

site:reddit.com coke wickr

All Images Videos News Shopping More Tools

About 2.970 results (0,41 seconds)

Tip: Search for **English** results only. You can specify your search language in Preferences

[https://www.reddit.com > comments · Translate this page](https://www.reddit.com/comments/translate-this-page)

Kbh's bedste coke ❄️ Wickr: gelat66 - 1 g 700kr | 2 g 1300kr

6 May 2022 — ❄️ Kbh's bedste **coke** ❄️ Wickr: gelat66 - 1 g 700kr | 2 g 1300kr | 3 g 2000kr | 5 g - 3000kr | 10 g 5500kr Kontakt mig for mere info .

[https://www.reddit.com > comments · Translate this page](https://www.reddit.com/comments/translate-this-page)

Søger Coke København. Wickr rrre17 : r/DetSorteMarkedFyn

4 Dec 2021 — Søger **Coke** København. **Wickr** rrre17. 1. 2 comments. Copy this post's permalink to the clipboard. 2 Comments sorted by Best.

[https://www.reddit.com > u/wrtm2 > c... · Translate this page](https://www.reddit.com/u/wrtm2/comments/translate-this-page)

Coke 400 800 1000 wickr holger21 : r/aarhuskiosk - Reddit

Søger metadon i Jylland gerne 1-2 glas med 100stk. 20 mg. Kontakt på **Wickr**. Rasmus187street ... r/aarhuskiosk. Join • in 3 hr.

[https://www.reddit.com > comments · Translate this page](https://www.reddit.com/comments/translate-this-page)

Coke wickr holger21 aarhus : r/Slikhytten - Reddit

7 days ago — 380 subscribers in the Slikhytten community.

Posted by u/legitsalg 47 minutes ago

Oxycontin & Xanax havest på lager ✅ - skriv privat 📩 - Gratis levering i hele Kbh / Sjælland 🚚📍

0 Messages 🏆 Award ➡ Share 📌 Save ... [Live Chat](#)

Posted by u/legitsalg 54 minutes ago

Hvis du er en ærlig og troværdig person at handle med så skriv privat 📩📍

_____ Oxycontin 80mg & 40mg
_____ Xanax 1mg fås snart til
150kr Per ark & køb af 10 eller mere sælges de til 100kr Per ark 📍

0 Comments 🏆 Award ➡ Share 📌 Save ...

Posted by u/losangeles55689 3 hours ago

❄️📍 bedste sten i KBH og omegn ❄️📍 hurtig levering og den bedste kundeservice hos Jimmy ❄️ 0,5 for 400, 1g for 800 📍 Max 30 min ventetid. Bedste kvali i København 📍 Wickr- Jimjones64

0 Comments 🏆 Award ➡ Share 📌 Save ...

Posted by u/OwnBlacksmith86 3 hours ago

📍 LYNGBY/VIRUM/SORGENFRI 📍 Så vi atter tilbage med byens bedste rygere 📍 Vi står klar med det bedste kval, til de bedste priser i hele omegnen! 📍 LÆKKER LYS BLOMST 📍 ROYAL KUSH 📍 1,4 📍 100,- 8,5 📍 500,- 18 📍 1000,- 📍 VANVITTIG KVALITET - KUN SKARPE PRISER 📍 📍 W: guldgruppen 📍

0 Comments 🏆 Award ➡ Share 📌 Save ...

Posted by u/sneoveruniverset 3 hours ago

AALBORG COKE TIP TOP KVALITET ❄️📍 VILLE DU SUGE,RYGE ELLER SKYDE COKE SOM ER TOP KVALITET SÅ KONTAKT OS PÅ 📍 FØLGENDE: 📍. SNAPCHAT: SNEOVERBYEN. WICKR: SNEOVERBYEN 📍📍❄️

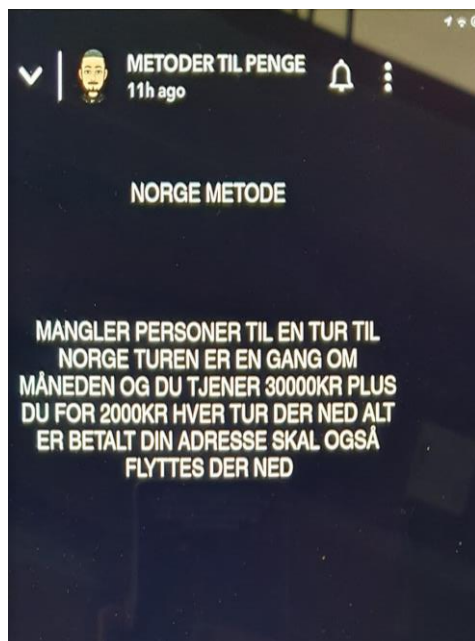
0 Comments 🏆 Award ➡ Share 📌 Save ...

Posted by u/Regnbue_kbh 8 hours ago

Bedste sten i kbh, køre døgnet rundt! Wickr: Nonstopd

0 Comments 🏆 Award ➡ Share 📌 Save ...

Algoritisk invitation til videre kriminalitet (Snapchat)

Økonomiske

- Interviewer: Så du sælger stadigvæk på DNMs [mørkenetmarkeder], og foretrækker det frem for offline. Er det korrekt?
- Svarperson (1): JA. At sælge offline er grænsende til dumt. Du kan tjene så meget mere online, og risikoen [ved at sælge uden for kryptomarkederne] er slet ikke det værd.
- Interviewer: Så hvorfor besluttede du dig for at flytte din forretning til DNMs?
- Svarperson (2): Det er markant mere sikkert og trygt. Risiciene er betydeligt lavere, og mulighederne for stor succes er enorme.

Selling Drugs on Darkweb Cryptomarkets: Differentiated Pathways, Risks and Rewards

James Martin ✉, Rasmus Munksgaard, Ross Coomber, Jakob Demant,
Monica J Barratt

The British Journal of Criminology, Volume 60, Issue 3, May 2020, Pages 559–

Følelsesmæssige tiltrækninger (Katz, Seductions)

- Svarperson (6): Ophidsende... og nervøst. Det virkede så fremmed. "Narkotika? Online? I posten? Naaaah, det kan da ikke være rigtigt." Plus, hvis jeg skal være ærlig, får min indre skurk adrenalinsus af det. Følelsen af at smide en tusindkrones værdi af stoffer i postkasserne... urealistisk, mand...
- Svarperson (6): På den lange bane handler det bare om, at min bro og et par venner kan fortsætte med at opføre os som teenagere, haha. Vi gider ikke rigtige jobs; vi vil spille skak, høre musik, ryge pot og sende pakker med posten... Jeg elsker det, jeg laver.

Soft emotional seductions

- Svarperson (7): Jeg havde aldrig overvejet at sælge stoffer på nogen måde, fordi jeg ikke bryder mig om vold, og det virkede bare umuligt at være involveret i narkosalg i "det virkelige liv" uden hurtigt at støde på en form for konfrontation... Jeg var altid for bange og lidt nørdet til at gøre det, og jeg overvejede det aldrig seriøst, før jeg stiftede bekendtskab med mørkenettet.

Drift og neutralisering

Svarperson (5): Da jeg studerede, plejede jeg at hænge ud med venner og blev langsomt "ansvarlig" for fornøjelsesaktiviteterne [...] men det er sådan, det begyndte. Jeg købte for mine venner og mig selv, videresolgte lidt ekstra, og derfra var jeg i stand til at opbygge en smule og fortsætte med at videresælge. Og pludselig var du bare en del af det.

RM (interviewer): Så du begyndte med at købe [online] og begyndte derefter at sælge. Hvad motiverede skiftet?

Svarperson (7): Nummer et ville være penge. Jeg befandt mig i en situation, hvor jeg lige havde mistet et job, som jeg havde haft i et stykke tid, og jeg var i fare for at miste mit hus. Jeg så alle disse mennesker, der handlede og tjente, hvad der så ud til at være enorme summer penge. Jeg kendte nogen, der fik fat i lægemidler og solgte dem engros, så tænkte jeg, hej, jeg kan gøre det samme.

Middelklasse materielle værdier

Svarperson: I begyndelsen var det [at sælge på kryptomarkeder] for at forsyne mig selv og mine venner med kvalitetsvarer. Og da jeg ikke var en laboratorieproducent, var det mere eller mindre en form for lagerstyring, der gjorde det muligt for mig at få en bonus ved månedens udgang. Men forestil dig ikke store biler, jacuzzier osv., hahah. Det handlede mere om at betale huslejen og bruge bonusen til undervisningsafgifter uden nogensinde at ende i økonomiske problemer (mig selv eller mine pårørende). Og fra tid til anden noget ekstra som musikudstyr eller lignende. Jeg var stadig nødt til at gå på universitetet ud over det.

Tænke/samtale spørgsmål

- Kan du/I genkende udfordringer inden for dette område?
- Genkender du/I nogen af forklaringerne?
- Hvordan oplever du/I at de unge kommer med dem?
- Har du/I værktøjer til at arbejde med dem/hvilke?

Hvor bringer udfordringerne forebyggelsen hen?

Hvor bringer udfordringerne forebyggelsen hen?

- Væk fra on/off-line risiko og kriminalitet:
 - Alt den mere lokalt situerede online risiko-adfærd og kriminalitet er både rumligt og kropsligt forankret.
 - Fx rusmiddelbrug, selvkontrol, sociale grupper og social læring har fået nogle online dimensioner, men erstatter ikke det lokale og kropslige
- Nye spørgsmål:
 - Vi må altid stille os det spørgsmål om vi har gennemtænkt om og hvordan en eksisterende praksis (nu) er indlejret også digitalt

Hvem er de nye aktører?

- Nye aktører:
 - Platformholdere (indholds-styrings afdelinger),
 - Moderatorer (inkl gruppe admin),
 - NGO'ere (Red Barnet, Digital Ansvar, CFDP ...)
 - National, regional (EU) og International lovning og politik (fx Digital Service Act)

Hvad er kommet med i værktøjskassen af nye interventioner?

- Hvad kan løses lokalt og tilknyttet eksisterende praktikker?
 - Adfærdsmæssig og kognitiv træning (fx Self control training, brief interventions, mentorordninger)
 - Normer og moral (social norms tilgange)
 - Forældre og institutioner (holdninger og forbud)
 - Lokal situational forebyggelse (via event-baseret regulering eller nudging)
- Udvikling af:
 - Moderations adfærd
 - Online bystanders (offline bystanders?)
 - Online disruption
 - Læring, træning og beskyttelse på online adfærd
 - AI og anden maskinlærings baseret moderation og træning (Skal hjælpelinjer være AI's trænet på?).

Tak for opmærksomheden
@jakobdemant

